

AZ INDIVIDUALIZMUSRÓL

A »nyugati demokrácia« világában és azok között, akik magukat a »nyugati demokrácia« híveinek tartják, sohasem fecsegték annyit az »individualizmusról«, mint ma. Ezen körök a fogalmat tévesen értelmezik. Nézzük meg, mit értenek a félremagyarázók individualizmus alatt és mit jelent az a valóságban.

Gazdasági szempontból, individualizmus alatt, a »szabad kereskedelem«, a »szabad kezdeményezés« alatt a szabad üzérkedést, mások munkájának kizsákmányolási szabadságát értik. Hogy ez a kis számú kedvezettnek megadott szabadság az aránytalan többség részére milyen függőséget jelent, nem kell külön bizonyítanunk.

Azt mondják, hogy a népi demokrácia nem csak gazdasági szempontból »vonja meg a szabadságot«, hanem egyéni szempontból is. »Milyen szabadság ez, halljuk sok ilyen »demokrata« szájából, — ahol az embernek folyton dolgozni kell és nincs szabad ideje egyénisége kiélésére.«

Mit értenek az ilyen »demokraták« egyéni szabadság alatt?

Egyrészt azon kedvezményeket, azt a különleges társadalmi helyzetet, amelyet nekik a tőkés világban az anyagi javak nagyméretű birtoklása nyújtott. Ezen embereknek csakugyan sok minden szabad volt. Ugy lakhattak ahogy akartak, oda utazhattak ahova akartak, úgy válogathattak az élvezetek között, ahogy akartak. Ők a henyélest, az élvezetek felelőtlen tobzódását értették és értik még ma is szabadság alatt.

Van azonban a »szabadságszeretőknek« egy másik, veszélyesebb válfaja. Ezek is az uniformizálásról fecsegnék és arról, hogy az egyéniséget nem engedik kifejezésre jutni. Ezeknek nagyrésze az értelmiséghez tartozik.

Nézzük csak mit értenek ezek a »szabadság« alatt. Semmi mást, mint a régi válságban lévő társadalom, a bomlásnak indult polgári világ előítéleteit. Nézzük csak kicsit mélyebben meg a dolgokat. A polgári társadalom válsága, különösen a két világháború között vált élessé. A kispolgári értelmiség egy része csakugyan érezte, hogy nincs kiút az eddigi módszerekkel. A legfantasztikusabb elméletek jöttek létre a különféle szellemet és intentkutató »spiritiszta« és »teozofista« szektáktól kezdve, egészen Spengler »Nyugat alkonyáig« és Rosenberg »A XX század mitoszáig«. Ezek az elméletek végül is a Szovjet városok és falvak felperzseléséig, a koncentrációs táborokig és az elégetett emberek hamujának műtrágyaként való felhasználásáig vezettek. Soha azonban nem lehetett hallani olyan sűrűn az egvénről szóló frázist, mint ebben az időben. Pedig az egyén teljesen elveszett. Nemcsak hogy a munkanélküliségtől való rettegettség veszélyeztette az átlagember anyagi létalapját, de egy hazug, bomlásban lévő társadalomban, ahol az értékek elvesztették jelentőségüket, az igazi valódi egyéniségek nem találhattak kiutat és életcélt.

Ebben a korszakban különösen divatos volt a neurozisosokról szóló tanítás. Az állandóan veszélyeztetett bizonytalanságban élő egyéniségek csakugyan a »neurozisosokba«, képzelt lelkinyavalyákba kényszermegoldásokba menekültek.

Ez a bizonytalanság, kapkodás, kilátástalanság, borúlátás a dolgok képzelt, való alapot nélkülöző megoldása különben nem csak az egyének felfogását jellemezte, hanem természetesen az egész közéletet, a politikát, a művészetet, a polgári osztály társadalomtudományát, amely végül is a fasiszta elméletekbe torkolt.

Az értelmiségnek egy része, amely a háború előtt nem tudta, vagy nem akarta meglátni a válságból kivezető egyetlen helyes utat, még ma sem akarja belátni tévedését, pedig a fasizmus, — a tőkés társadalmi rendszer egyenes következménye — megmutatta minden borzalmaikat.

Még mindig vannak gyávák akik nem mernek, vagy nem akarnak szembenézni a tényekkel. Még mindig nem tudnak leszámolni a múlt tévedéseivel és tévHITEIVEL. Mint az olyan betegek, akik hosszú betegségük folytán betegségüket rendes helyzetnek tartják és szinte élveznek a beteség okozta szenvedésben, ők is »szabadságnak« tartják mindazon tévHITEKET, lelki elfajulásokat és egyéb nyavalyákat, amelyek a régi hazug és válságban, bomlásban lévő rendszer beteges kinövésői voltak.

Nem látják és sokszor, a legtöbbször, nem is akarják látni, hogy igenis, az igazi következetes egyéniség csak a mai társadalomban lehet szabad. A mai társadalom nem csak az eddig elnyomott és kizsákmányolt tömegeket szabadítja fel a gazdasági és kulturális rabságból, hanem az értelmiség is megtalálta a maga igazi útját, a maga igazi hivatását.

Nem látják például, hogy az igazi szabad egyéniségek azok voltak, akik a régi elnyomatás és a fasizmus alatt, a világtörténelem mondhatni legsötétebb korszakában, szabadságszeretetükben, vállalni merték a harcot az elnyomók ellen. Nem látják, hány elnyomott egyéniség, hány tehetség, akiknek a régi társadalom nem adott semmiféle fejlődési lehetőséget, mert az elnyomott néphez tartoztak, — találta meg igazi hivatását a mai rendszerben. Nem látják, például, hány paraszt, munkás és iparosfiú tünt ki katonai tehetségével a felszabadító harcok alatt. Hány kiváló szervező rohammunkás és feltaláló kerül napról-napra felszínre, A kulturális fejlődésnek milyen útjai nyíltak meg a tömegek előtt.

Ezt nem tartják szabadságnak. Az ilyen »értelmiségeknél« a társadalomnak a közösségnek tudatosan nyújtott becsületes, következetes munka és különösen a fegyelem, nem egyeztethető össze a szabadsággal. Persze ez így is van, ha a szabadságot úgy értelmezik, mint ahogy azt előbb kifejeztük. Ők például a fegyelmet egy súlyos tehernek tartják. És nem látják, nem is láthatják, hogy ez nem súlyos teher, azzal a közösséggel szemben, amely minden egyénnek megadja a fejlődési lehetőséget, amely minden egyént biztosít, amellyel az egyén összeforr, és amelyből mindig újabb és újabb erőt, mindig újabb és újabb derűlátást merít munkája elvégzésére és amely az egyén munkájának az egyén kötelességteljesítésének értelmet és célt ad.

Dr. Gamsz András

AZ ANGOL PÁRTKONGRESSZUSZUSRÓL

Az angliai dolgozók több mint pártok küldötteinek jelenlétében kezdődött meg az angol kommunista párt történelmi jelentőségű kongresszusa. Nemcsak az angol kommunisták, nem csak a bel- és külföldi munkásmozgalom tekint a legnagyobb érdeklődéssel a kongresszus határozatai elé, melyek megszabják az angol munkásosztály legaktívabb részének fellépését az elkövetkező nehéz időkben.

Anglia egész lakossága felfigyel a kommunista párt javaslataira a jelenlegi gazdasági krízis megoldására.

Gallacher képviselő, az angol kommunista párt elnöke jogosan hivatkozott az angol kommunisták döntő szerepére. — Nagyhatású megnyitó beszédében ismertette a krízis politikai hatását. A munkáskormány egyes tagjai hajlandók voltak a konzervatívokkal való együttműködésre. A helyzet azonban megváltozott mikor Arthur Horner, az angol kommunista párt végrehajtó